DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR BERANT
VOIX DU PEUPLE HUE
DÉPOT LÉGAL

SỐ 1082 NĂM THỨ MƯỜI MỘT MỖI SỐ 0$04 丁丑年 六月初六日 NGÀY THỨ BA 13 JUILLET 1937

GIÁ BÁN

CÔNG-QUỸ	NGOẠI-QUỐC
Một năm 12$00	[illegible]
Sáu tháng 7.00	4.00
Ba tháng 4.00	2.50

Mua báo phải trả tiền trước. Thư và mandat gửi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương lượng trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản bá kỳ: THỨ BA, THỨ NĂM và THỨ BẢY

BÁO-QUÁN
[illegible] đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói số 62
Giây thép: VIETNAMAN HUE

Tin thì người mới tin nhiệm.
(Khổng-Tử.)

CHỈ CÓ MỘT CON ĐƯỜNG ẤY ma rút hẹp lại sao?

(Chung quanh kỳ bảo-cử Dân-biểu Trung-kỳ)

Vì cuộc trị an và nền trật tự trong xứ nên ở xứ ta, trừ việc hội hiệp công thương dinh nghiệp có được phép chánh phủ công nhận, ngoài ra về mặt hội hiệp có hàm ý nghĩa chánh trị, thường bị ngăn cấm.

Không kể trước xa, chỉ nói từ mười năm lại đây, những hội kín như khoảng 1930-31, những hội trống như Đông dương đại hội, Ủy ban tổ chức gần đây, cùng những cuộc tụ họp can vào án chánh trị và tình nghi làm chanh trị, kế tiếp xảy ra, những người bị lụy đã nhiều. Đó là những con đường mà nhà đương cuộc cho là khuấy rối cuộc trị an và nền trật tự, nên ngăn phòng một cách nghiêm nhặt.

Lối đường ngăn đã không được đi, ai đi phải phạm tội, tự nhiên công chúng phải tìm đường khác, con đường mà được chánh phủ chuẩn hứa cho được đi công nhiên. Ấy là con đường nhân dân xứ nầy mới học đòi tập đi mà chánh phủ đã ban cho cái quyền qui báu được bảo cử người đại biểu đặng tham dự vào việc chánh trị.

«Bảo cử đại biểu», nhân dân xứ nầy mà được có chút quyền dính dáng với việc nước, chỉ có con đường ấy được chánh phủ chính thức chuẩn hứa. Vậy chánh phủ đã ngăn những đường «phi pháp» kia mà mở con đường «hợp pháp» nầy, đáng lẽ mở mang bồi đắp, làm thành một con đường quang minh chánh đại, cho nhân dân nhận thấy chỗ công tâm của chánh phủ, thực lòng hợp tác tự nhiên công chúng xu hướng về đường chính đó để gởi lòng tin nhiệm mà tránh khỏi cái nạn lầm đường lạc lối kia.

Nay xét chế độ ủy viên bảo cử về những khóa đã qua, cho đến khóa gần tới đây, ở trong có nhiều chỗ khinh suất sót lược, dư luận đã nhiều lời than trách, mà than trách cũng phải. Vì, không nói đâu xa, chỉ nói theo chỉ dụ năm 1933, đã định rõ tư cách và qui chế bảo cử rất rõ ràng mà các địa phương thừa hành không làm cho đúng y lời Thánh dụ:

a/ Nói 50 dân đinh được cử một ủy viên mà chưa ủy viên ấy, tự hương lý và bảo dịch tự ý cử ai thì cử, chớ nhân dân không biết.

b/ Những người có tư cách đúng như lời dụ đã định, như có bằng nọ bằng kia và đúng tuổi, cũng có người, làng tổng bỏ phớt mà không trước vào (gần đây có người có đơn kện).

c/ Những người được khôi phục công quyền mà không có tên trong danh sách ủy viên, vì làng xã không trước vào nên khai sau ngày 15-12-36.

Đó là những lời mà hiện nay phần đông chỉ trích, ký giả không nói thêm chút nào. Vẫn biết kỳ tổng tuyển cử đã đến nơi, nói cũng không có hiệu quả gì, song lúc bình thời mà đem chuyện bảo cử ra bàn, người ta lại cho là «không ngứa mà gãi, không đau mà rên, nên nhân nhịp nầy mà bàn giải, may ra chính phủ lưu ý hơn chăng.

Theo quyền hạn dân viện hiện thời và theo công việc các quan nghị đã làm trải mấy khóa nay, nhân dân vẫn tỏ chịu lảnh đạm, không mấy ai gởi lòng tin nhiệm vào đấy, cái đó đã hiển nhiên. Song trên đời không có việc gì nhỏ, vì việc lớn cũng từ nhỏ mà gây nên. Tựu trung tình hình dân biểu hiện thời có 2 đều đáng nên chú ý — nói chung về toàn cuộc, không nói riêng về phiên bảo cử sắp tới đây:

1/ Một cái lệnh trên ban hành ra, cốt yếu là nên đều tin cho nhân dân, mà đều «tin» ấy, cơ quan thừa hành phải giữ cho thật đúng, có đổi chút sai chạy, đủ khiến cho công chúng hoài nghi.

Nay dụ vua rành rành như thế mà trong có đều sai sót — dẫu là ít — không khỏi làm kém đều tin nói trên, vậy mong chính đốn lại cho thật đúng.

2/ Nhân dân lâu nay đối với việc bảo cử dân biểu, có chín lạt lẻo, vì nghe lắm chạy lạc; rải qua một lúc đi vào con đường ngăn cấm — như đã nói trên — mà bị lụy. Nay quay lại con đường chính là con đường mà chánh phủ đã mở cho công chúng cùng đi. Mong chánh phủ cứ một mực mở rộng đường công khai ấy (bảo cử đại biểu để tham dự chánh trị), đến kỳ gần bảo cử thả hồ cho nhân dân tụ họp bàn bạc, lựa chọn, nhứt là sắp đặt thế nào để cho công ý chân chính của nhân dân được phát biểu một cách chính đáng, chánh phủ chỉ cầm cương làm cho đúng như qui chế công cử; ai vượt ra ngoài pháp luật thì đã có hình phạt chực sẵn kia.

Nói tóm lại, đường đi là quan hệ trên sự sống của công chúng; về đường chánh trị quan thiết với nhân dân xứ nầy chỉ còn độc chiếc một đường «chọn cử người đại biểu», tưởng không nên để cho người thừa hành ngăn đón làm sai bản ý của chính phủ.

TIẾNG-DÂN

CHUYỆN ĐỜI

Một đồng nghiệp trong tuồng hát

Bữa vừa rồi chả nhân gánh hát Ngọc-Hàng có mời mình đi xem một tối hát đặc biệt tại trường Đồng-xuân-lâu. Mình đã ra đi vì cái tục ở tuồng «Ai giết người» nghe hơi mới. Nhưng đã xem xong, mình lấy làm tức tối vô cùng vì một «bạn đồng nghiệp» ở trong vở tuồng.

Một con đàm phụ thạo tuồng sẽ giết chồng, chồng chết nó giả vờ khóc, nhưng dưới tay áo thụng tang ẩn nấp cái bộ mặt tươi cười vì đã đạt được mục đích. Một bạn đồng nghiệp của tôi phong phanh nghe câu chuyện đó nghiệt lấy bèn đến để làm tiền. Bạn đầu chàng là nói đến chia buồn và hỏi để đăng cái tin chia buồn trên báo. Con mụ kia loài ra 15$. Nhà phóng viên bỏ tài bớn tiền nầy cũng không lấy gì làm lạ. Nhưng nhà phóng viên lại mác tài lấy một tờ giấy cảo đọc cho người quả phụ nghe: lại cảo nói đến cái chết của người bạc mạng, mà cho là cái chết khả nghi v. v.. Người quả phụ tái mặt, lại phải chuồi mấy chục bạc thêm cho nhà phóng viên qui hóa kia, động có hãy cái bài lại cảo ấy đi.

Một khán giả khác có lẽ coi câu chuyện nầy cũng như trăm ngàn câu chuyện khác, vở tuồng nầy cũng như trăm ngàn vở tuồng khác; nhưng mình nhìn cái bộ mặt sượng sùng của thằng cha phóng viên vô lương tâm, thằng cha phóng viên «ăn hối lộ» mà mình phải thẹn. Không biết các quan, các cụ ta mỗi khi đi xem hát bộ thấy những vai thái sư, trong tăng họ mà ra sao, chớ mình đây một tên viết báo quên, thấy một bạn đồng nghiệp sắn nhóp như vai trong tuồng, trong ông thật không khỏi sao hết.

Nhưng mình cũng quá lần thần thì thôi! Đã gọi là một vở tuồng, tức là chuyện bịa đặt, mình hơi đâu mà nghĩ ngợi. Sợ là trong đám bạn đồng nghiệp thiết của mình đương ngồi xem hát mà có người tâm như chàng vai tuồng kia!

Lạc-nhân

THỜI ĐÀM

PHẢI CHĂNG LÀ MƯU CỦA NƯỚC XIÊM?

(Một cách ly-gián ngầm ngầm)

Từ thế lực Âu-Mỹ tràn sang phương đông, Trung-hoa là một nước đất rộng người nhiều lại có cái lịch sử văn minh tối cổ rất vẻ vang, mà đành làm một thị trường cho liệt cường đua bơi múa nhảy, không còn là nước hoàn toàn tự chủ. Nếu kể nước tự chủ ở phương đông, người ta chỉ đếm: một là Nhật-bản, hai là Xiêm-la.

Cũng là nước học theo Âu hóa, trở lại được đứng ngang hàng với liệt-cường Âu Mỹ, lịch sử ba mươi năm Duy tân của Nhật bản, không phải không gian nan lao khổ.

Đến nước Xiêm, nhờ tình thế đặc biệt, không khác gì một vũng đất «Âu thoát» ở giữa thuộc địa Anh Pháp, mà được giữ vững chủ quyền khỏi ai xâm phạm đến.

Không rõ người thế giới đối với nước Xiêm, quan cảm thế nào, chớ người Nam ta, ai đã biết lịch sử nước Xiêm xưa nay thì cho nước Xiêm mà giữ được địa vị độc lập là thuộc về cái hoàn cảnh «may» chiếm cả phần nhiều. Bởi vậy nên [illegible] người Nam có chịu khuynh hướng Âu hóa, chỉ khen ngợi ca tụng nước Nhật mà không ai nói đến nước Xiêm, tức là có ý khinh rẻ nước Xiêm, dẫu là một nước độc lập ở kề bên cạnh mình.

Khinh rẻ nước Xiêm, không phải vì nước nhỏ người ít hơn mình, không phải vì trước kia đã từng khuất phục mình, mà chính vì cái lịch sử «Duy tân không đổ máu» của nước Xiêm, không đủ khiến cho người Nam ta chú ý đến.

Còn bên nước Xiêm đối với nước Nam ta, về phần ngoại giao đã có nước Pháp là một nước phú cường Âu tây đứng thay mặt cho nước Nam, không phải là nước dễ ăn lấn được, nên gần 50 năm nay, không chỉ biên giới Xiêm Việt không có chuyện gì xảy ra, mà người Nam sang kiều ngụ làm ăn bên Xiêm vẫn được bình yên vô sự, dẫu là không được biệt đãi ưu huệ như kiều dân khác.

Ấy vậy mà gần mấy tối đây, nước Xiêm trở lên mặt:

Việt kiều ta ở Xiêm, nào có phải là mới đây đâu, có nhiều kẻ đã sanh con đẻ cái, có tài sản cơ nghiệp bền hoài, vậy mà nằm trên lại đây, nào bị trục xuất, bỏ nhà thả rừng, nào bị bắt, bị bắn, bị tù, mượn cái cớ tình nghi cộng sản, ngược đãi Việt kiều ta một cách quá đáng.

Lúc đầu mới nghe cái tin Việt kiều bị ngược đãi, có lẽ phần đông người mình, cũng như ký giả, cho là Chánh-phủ Xiêm «ăng do cái tâm lý «ghét đỏ» chung như các nước trên thế giới mà thi thố đoạn ấy; nhưng không bao lâu thấy có cuộc Xiêm Nhật thân thiện, gần đây lại thấy Chánh phủ Xiêm chồng theo dấu chân nước Đức, tuyên bố hủy bỏ các điều ước đã ký với các nước, nhà ngoại giao Xiêm lại có tờ thông cáo cho ngoại giao nước Pháp sẽ hủy bỏ điều ước Pháp Xiêm đã ký lâu nay mà tự do hành động miền biên giới «phi chiến» ở bờ sông Mỹ công....

Phăn theo dấu tích đó mà thấy rõ thủ đoạn người Xiêm ngược đãi Việt kiều gần nay, rõ là dụng tâm rất hiểm độc.

Hiểm độc thế nào?

1) Nước Pháp thay mặt cho nước Nam đứng ký điều ước với nước Xiêm, Việt kiều vẫn ở dưới quyền bảo hộ của nước Pháp. Nay Xiêm ngược đãi Việt-kiều, để cho Việt-kiều than trách nước Pháp.

2) Vì tình thế thuộc địa Đông-dương nên mới có những điều ước Xiêm Pháp, chớ nước Xiêm với nước Pháp bên Âu châu, không có can liên gì. Nay muốn gây mối ác cảm cho người Pháp người Nam ở thuộc địa nầy để ly gián, đặng thừa nhịp khuấy nơi biên giới.

3) Tiếng là Xiêm đứng mặt ngoài mà sau lưng có nước nọ bày vẽ cách kiêu để tiện thi kế hoạch xâm lược theo đã tâm làm chủ Á-đông.

Xiêm đã ra mặt, theo phe Đức, Nhật bản sắp vào phái xâm lược. Chúng ta vì đất nước có quyền tự vệ, Chánh phủ bảo hộ có lẽ nào để chúng ta đem hai bàn tay trắng làm khi cự phòng thủ và chống lại quân xâm lược kia sao?

Thế nào Chánh-phủ Pháp — gồm cả Anh — là phái hòa hoãn, cũng trù sẵn phương kế để đối phó.

X.

LỜI THAN CỦA VIỆT-KIỀU Ở XIÊM

Nạn kinh tế khủng hoảng chạy sâu sắc, thì nạn dân nước nầy đi kiếm cơ nước khác để kiếm kế sanh nhai, nuôi miệng sống một ngày một thêm đông, thêm nhiều. Những người dâu bể quê nhà đất tổ, xa cha mẹ, lìa vợ con, đi ăn nhờ ở đợ chốn quê người đất khách, không phải lại lòng mến của họ, mà bởi tại sự đói rách bắt buộc thôi đó.

Vậy nên, về luận một chánh phủ nước nào cũng có điều ước quan hệ giữa hai chánh phủ để bảo hộ kiều dân của mình.

Vì làn sóng kinh tế khủng hoảng thế giới tràn tới ở Đông dương, lại gặp phải thiên tai địa hạn xảy ra bất ngờ, dân chúng Đông dương không thể ngồi ôm lấy gia đình, khoanh tay mà chịu chết, lánh phải lầm vào hoàn cảnh lìa gia đình xa đất nước, lưu lạc sang xứ Xiêm, Lào.. Đó là vì hoàn cảnh bắt buộc mà bắt thấy Việt kiều ở Xiêm vì kiếp sống mà phải chịu.

Nay Việt kiều ở Xiêm cũng không có điều gì đáng đem lòng oán thán; song chỉ có một điều khổ mà hiện nay toàn thể Việt kiều ở Xiêm, không kể đàn ông, đàn bà, già trẻ, ai ai cũng đem lòng trông vào nước mẹ đó, cùng chánh phủ Bảo hộ mà cả lời kêu gọi:

Cũng đồng một kiếp kiều dân như ai, mà dân Ấu độ ở Xiêm được hoàn toàn biệt đãi, dân Tàu tuy không được biệt đãi như kiều dân Ấu độ, nhưng họ vẫn được hưởng các quyền lợi kiều dân, có quyền lập trường học, tổ chức hội thể thao, lập đoàn ái hữu, có quyền lập các đền thờ những vị ái quốc. Còn Việt kiều thì sao? Chẳng những không được những quyền lợi kiều dân như ai, mà lại bị người Xiêm bạc đãi đủ cách đủ mặt.

Hãy cứ theo những chánh sách trục xuất người Việt nam (bị tình nghi..) bằng cách quăng rừng, thả biển, những kẻ giam cầm bị đối đãi ác nghiệt, trên các tờ báo quốc văn đã từng đăng, ai cũng thừa biết cái kiếp sống của tất thảy anh chị em Việt kiều ở Xiêm ra sao.

Chính vì những nỗi thống khổ, những chánh sách bạc đãi đã man đối với Việt kiều ở Xiêm nên họ đã đem những trạng huống cực khổ kêu ca trên các tờ báo quốc văn, một mặt để hết thảy anh chị em đồng bào trong nước hiểu rõ những trạng thái của Việt kiều ở Xiêm, một mặt nữa trông mong chánh phủ Bảo hộ, Nam triều cùng mấy vị dân biểu Trung Nam Bắc, lưu tâm để ý tới đám kiều dân mình ở nước láng giềng mà cứu vớt được một ít sự thống khổ chăng; đồng thời cũng để mong giữ lấy quốc thể chút con Lạc châu Hồng.

Nói tóm lại, vì những sự trông mong kể trên, bắt buộc đám Việt kiều ở Xiêm phải phô trương những sự thống khổ

(Xem tiếp qua trang 2 cột 4)

Báo nghỉ 1 kỳ

Nhân ngày lễ 14 JUILLET, báo nghỉ một kỳ, số 1083 ngày 17 Juillet mới ra.

TIN THẾ GIỚI

Trung Nhật xung đột

QUÂN TRUNG-HOA VÀ QUÂN NHẬT ĐÁNH NHAU KỊCH LIỆT Ở FENG TAI

Bắc-kinh, 8-7 — Một cuộc Trung Nhật xung đột khá quan trọng vừa xảy ra tại Feng tai. Mấy toán quân Nhật đi tập (ánh bắn tỉnh 70km) vì hiểu lầm sao đó, nên xung đột với đạo quân thứ 29 của Trung hoa do Chả tịch Hồ bắn chỉ huy.

Hai quân đánh nhau từ trong đêm mặt đến sáng, trên cầu Marco Polo cách Bắc kinh 20 hải lý. Ở Bắc kinh nghe tiếng súng đại bác và liên thanh rầm trời.

Các quan chức Trung hoa và Nhật điện đình đình chiến.

Quân Nhật có viện binh ở Thiện tân đến với 12 chiếc xe tăng và 8 khẩu súng đại bác.

Theo tin sau thì hai quân vẫn đóng hai bên bờ sông Yung-ting Ho.

Người ta tính bên Trung hoa 20 người chết và bị thương, bên Nhật 8 người lính và 2 sĩ quan chết và bị thương.

Bắc kinh đã trù bị phương sách tự vệ. Đường giao thông giữa Bắc kinh và Hán khẩu bị cắt đứt.

Tin giờ chót, theo bảo *Asahi* thì cuộc điều đình bị thất bại; hai quân đã đánh nhau lại.

Hai quân đánh nhau lại là vì quân Trung hoa không chịu theo lời người Nhật mà rút ra khỏi hà lộng. Quân Nhật có viện binh rất đông.

Tại Bắc kinh đã thiết quân luật. Những nhà quan sát Trung hoa cho cuộc Trung Nhật xung đột nầy là to hơn hết từ khi đình chiến ở Đường cô Ấn gần đây.

KỲ ĐÔNG CÔNG TUYÊN BỐ GIỚI NGHIÊM

Bắc bình, 4-7 — Bữa trước có tin đồn rằng quân Nhật thả bọn hàn gian hoạt động ở Bắc bình, Thiên tân, ăn mày khuấy rối cuộc trị an ở Hạ bắc, tình thế có mối nguy cấp nên nhà đương cuộc Tàu hạ lệnh giới nghiêm ở Bắc bình.

Nay có tin chắc thiệt tin đồn ấy, và cho ta biết thêm rằng quân Nhật và bọn hàn gian bộ hạ của Ân nhứ Cảnh ở Kỳ đông mưu gây nhiều cuộc biến loạn ở Bắc bình. Thiên tân để ngăn cản và phá hoại cuộc tuyển cử đại biểu đi dự Quốc hội cấp khai mạc ở Nam kinh. Sau khi xét bắt được nhiều tên hàn gian bị tình nghi, nhà đương cuộc Tàu đã hạ lệnh thiết quân luật trong thành phố Bắc bình, phái nhiều toán quân tới đóng giữ các cửa, và đem súng liên thanh bài trí ở những nơi xung yếu để phòng ngừa những việc không may có thể xảy tới.

Đồng thời, vì thời cuộc khẩn trương nên Ân nhứ Cảnh, cũng đã hạ lệnh giới nghiêm ở miền Kỳ đông của mình.

Hiện nay bật chánh ấy của hai tỉnh Kỳ sắt đã vội vã nhóm lại bàn cách đối phó với thời cuộc.

(Xem qua trang 3 cột 4)

Một Việt kiều ở Xiêm về thăm cỏ trong xà lim Hà tịnh

HÀ-TỊNH. — Nguyễn Khoa 28 tuổi, quán làng Cổ định, phủ Trạch hà (Hà tịnh), một Việt kiều ở Xiêm mới về, bị bắt vài hôm nay và giam trong xà lim.

Không biết vì lẽ gì đêm 2 Juillet vừa rồi Khoa đã lấy quần bện làm giây thắt cổ tự tử trong xà lim. Bác sĩ trong bệnh viện Hà tịnh đã khám nghiệm tử thi và cho chôn.

(*Việt báo*)

Thêm quyền lợi cho phu mộ sang Tân-đảo

Vừa rồi, chánh phủ đã ban hành sắc lệnh ngày 15 Jain nói về lợi quyền của phu mộ sang Tân-đảo (Nouvelles Hébrides).

Từ nay phu mộ sẽ được hưởng lợi tức 1 phần 10 về hoa quả mùa màng của những người nghiệp chủ, điền chủ... mượn phu làm. Lại được hưởng 1 phần 3 về tiền thưởng đã thu về hoa quả mùa màng do công của phu ấy làm ra.

https://tieulun.hopto.org

VIỆC TRONG NƯỚC

THỪA - THIÊN

Bắt được một con vật lạ

Ngày 7 Juillet này, Hồ-Kiêm và Hồ Ấy làng An-truyền, huyện Phú-vang, cùng nhau ra bể làm nghề đánh cá. Khi đến hải bể làng Cự-lại, cách cửa Thuận an chừng 10 cây số, thấy một con vật to trường nằm ở mé bể, hình nó giống như con sam, mà phía trước lại có hai cái vây to như 2 cái cánh..

Bọn Hồ-Kiêm lấy dọc tre đâm, rồi thả giây cho nó chạy ra nước bơi đi một đoạn xa, đến lúc nó yếu sức mới đâm cho theo, phần giây bắt bỏ lên thuyền.

Sáng ngày 8 juillet, chở con vật ấy lên nạp tại Phủ và tâu Sứ Thừa thiên.

Thấy con vật lạ ấy, người thì gọi là sam, kẻ thì bảo là trạnh, người nói loại vịt.

Con vật ấy bề dài chừng 1 thước tám tấc tây, bề ngang chừng 1 thước 2 tấc, cái vỏ dày cỡ 2 phân, hai cái vây phía trước dài chừng 3 tấc.

P. V.

NGHỆ-AN

Cũng trở bão cử !

Làng Phi-lộc, thuộc tổng Thái-xá, phủ Diễn-châu, lý trưởng Hồ-Trác bị dân kiện nhũng nhiễu không được làm nữa. Quan cho Phan-Quán quyền đã 2 năm. Nay quan Pafi tới làng cử ba người (Trần-Nhân, Trương-Thiện và Phan-Quán), làm giấy lăng ký xong, nộp tại quan rồi. Sau Hồ Thế làm vào trả giấy tới quan tỉnh nguyện xin ngồi trù. Quan cho Hồ-Thế ngồi trù, mà bỏ Phan-Quán; dân không bình tĩnh, bắt đầu đi Trần Nhân và Trương-Thiện làm đơn cáo không ngồi trù.

Đến ngày 16 tháng 5, thầy thầy Đăng Phú và thầy chánh tổng tới bàn trù lý trưởng, dân không hiểu lỗ gì, vì cử ba trù mà sao đi 2 trù thì bàn cử thế nào.

Hai thầy bảo một tên Hồ-Thế cũng bàu được... Dân làng không ai ký bàu, chỉ có bảy người anh em trong họ và năm người tay chưa của Hồ-Thế trù cho y, tất cả là 12 trù.

Đến ngày 24 tháng 6, hai thầy lại tới trù lại, thì cũng chỉ có một trù tên Thế như trước. Hai thầy làm giấy về trình quan, cho Hồ-Thế làm lý trưởng. Dân cả đưa kêu ở Tỉnh Thừa, nhưng chưa được xét xử thế nào.

Dân

Mối tệ cường hào

Chúng tôi dân hộ làng Phúc-thọ, tổng Quan-hồ, xã Giai-lạc, huyện Tiên-phước, nhờ quí báo đăng việc sau này :

Bấy chúng tôi từ trước lại giờ, không có sự gì cả, nhưng từ năm 1936 có bọn Nguyễn - viết - Song, Phạm-Thức, Đinh-Nhiếp v v. hợp bè nhau để quyền hành áp chế chúng tôi :

1) năm 1936, bọn ấy thiện tiện trừ sưu cho Nguyễn - viết - Song, Nguyễn-Linh, (con ông Ng. Song) Nguyễn Trụ, Nguyễn-Hòa, Nguyễn-Quang (em ông Ng. Song), Trần-Chi, Nguyễn - Niên, Phạm - Thăng, Phạm-Long Phạm-Hiền, Phạm-Thức, Lê-Bình, Nguyễn-Khuận, Nguyễn-Tín, Đinh-Nhiếp, Nguyễn - Vê, Phạm-Kỳ, Dương-Ngọc, Nguyễn-Phương.

2) Năm 1937 họ có bán lúa công bản để phụ cho dân, mà không cho dân và lý trưởng biết bán hết bao nhiêu lúa và phụ cho mỗi người được bao nhiêu.

3) Một việc rất lạ là tên Phạm gia Thức thu sưu thuế năm nay, biên lai cho các nhà điền chủ, và dân hộ, tự xưng là hương hội, không biết ai để bàu cho tên ấy làm hương hội.

Việc tự trừ sưu, tự xưng hương hội, tự bầu lên xã thương, tự quyền hành các việc khác, cầu bọn bào phá hiếp dân hộ như thế, mong quan trên xét cho.

Dân

HÀ-TĨNH

Toan vu cho tang chủ sao ?

Ngày 16 tháng 5 ta, bà Trần-thị-Kiều, ở thôn Phúc-xá, xã Phúc hải, (Can-lộc) chết (đã trình liền hương bộ và phó lý). Bà có 1 người trai và 3 người con gái, trước kia gia tư hơi khá, như 3 năm đây đơn chiếc ra sát, người nhà làm đám tang đơn sơ không có giết bò lợn mời làng, mời giáp, chỉ nhờ họ hàng thân thích đưa đám mà thôi, thành ra trong làng có tiếng dị nghị.

Theo thói quen làng, hễ cha mẹ chết, con cháu phải mời bốn ông thầy lễ, rồi hàng năm tang chủ phải tốt nhất luôn. Nay chỉ tang chỉ nhờ người cậu ruột đọc

Xem qua trang 3 cột 3)

QUANH CHUYỆN

Danh sách cử tri

Bức thơ của ban Thường trực Viện Dân biểu Trung-kỳ, trả lời cho bản báo về việc ông Trương-Tấn-Tiếp ở Phú-yên xin trước tên vào danh sách cử tri.

Đăng nguyên văn như dưới gọi là trả lời chung cho các bạn :

Huế, le 10 Juillet 1937

N° 225 Kính ông Chủ nhiệm báo Tiếng-Dân, Huế

Ngày 1er Juillet 1937, chúng tôi nhận được thơ số 303 của qui Báo nói về việc ông Trương tấn-Tiếp (Phú - yên), kêu việc không được vào danh sách bầu cử Dân biểu kỳ này, nhưng chúng tôi xét lại đơn kêu của ông ấy do qui báo chuyển đạt, thì lại khác hẳn, vì ông ấy xin ra ứng cử chứ không xin trước sách. Có vậy, chúng tôi cũng liền gởi đơn ấy qua bộ Lại. Đến ngày 7-7-37, thì được Bordereau của Bộ trả lại đơn ấy và nói ông Tiếp nên do quan bản tỉnh mà kêu ; cũng trong ngày hôm ấy lại nhận được thư của qui báo nói việc ông Tiếp xin trước tên vào sổ bầu cử và có chuyển đệ tập hồ sơ của ông Tiếp nữa, vậy theo lời Bộ Lại nói thì chúng tôi xin trả cả hồ sơ ông Tiếp lại cho qui báo trả lại cho người ấy, và xin thưa luôn cho qui báo rõ rằng : khi nhận được lời kêu ấy, ông Nguyễn-quốc-Túy có thân hành yết kiến quan Thượng Lại về việc đó, nhưng quan trên một mực chối từ, nói theo lệ sổ đã đi lý từ 15-12-36 rồi và có thêm một câu rằng : dân có quyền đề nghị cử hay ứng cử Dân biểu cũng như mình có quyền được hưởng một gia tài, mà mình không biết đòi quyền ấy trong thời gian pháp luật đã định, thì lỗi tại mình lơ đãng việc mình.

Vậy xin nhờ qui báo tin lại cho ông Trương-tấn-Tiếp rõ.

Nay kính

P. Nghị-Trưởng

Đại-biểu Thường-trực

Trên 200 quyển sách cấm

(Tiếp theo)

Adresse inaugurale de l'Association internationale des Travailleurs, par Marx.

Travail salarié et capital (extraits) par Marx.

Salaires, prix et profits (extraits) par Marx.

La guerre civile en France, 1871, par Marx.

Socialisme utopique et socialisme scientifique, par Engels.

Ludwig Feuerbach et la fin de la philosophie classique allemande, par Engels.

Karl Marx, par Engels.

Pour comprendre le «capital», par Engels.

L'impérialisme, stade suprême du capitalisme, par Lénine.

La maladie infantile du communisme : le «communisme de gauche» par Lénine.

Firiedrich Engels, par Lénine.

Des principes du léninisme, par Staline.

(Còn nữa)

Buôn bán

Chỉ nên buôn các thứ hàng đã có tiếng nhiều và chắc chắn bán chạy.

NHƯ :

DẦU KHUYNH - DIỆP

KẸO KHUYNH - DIỆP

DẦU BA-CÔ

KÍ-NINH NHÀ - NƯỚC

KEM VÀ PHẤN TOKALON

THUỐC ĐÁNH RĂNG ROSÉMAIL

CÁC THỨ THUỐC HIỆU NHÀNH-MAI V.V...

Mua buôn, làm đại-lý, hỏi tại :

HIỆU VIỄN - ĐỆ

Ở Bến-Ngự HUẾ

Lời than của Việt-kiều ở Xiêm

(Tiếp theo trang 1)

của họ, nhất là thái độ tối độ nghiệt của chính phủ Xiêm đối với họ. Thế mà sự mong mỏi ấy chưa có hiệu quả, nỗi đau đớn của Việt kiều bị bao đài, ngày càng tăng thêm gấp bội !

Bởi đó, sau khi đã số Việt kiều ở Xiêm đã thất vọng, họ sự nạn khổ về sau mà chẳng nhìn kiếm đường tránh nạn. Một số rất đông Việt kiều ở Xiêm cùng nhau bán cả tài sản của mình kéo nhau về nước.

Họ sự quá nhiều vậy là vì:

1) Họ sự phong trào cộng sản ở Xiêm ngày một bồng bột, thì Việt kiều không sao tránh khỏi mạn buộc tội của chính phủ Xiêm đến phải tù tội giam cầm.

2) Họ sợ chính phủ Xiêm sẽ tiếm cách bắt thuế «nhập khẩu» mà đuổi họ về nước, thì họ sẽ phải bỏ tài sản của mình mà về nước với hai bàn tay không.

3) Họ sự những chính sách giam cầm quá tàn bạo.

Sẵn đây chúng tôi xin nhắc lại tình cảnh bị giam quá tàn cực khổ của Việt kiều ở nhà lao Khon kèn, đến là quan Lãnh sự Pháp có tới viếng có can thiệp.

Hơn 70 Việt kiều bị giam tại khám Khon kèn đã hơn 8, 9 tháng, vẫn chưa xét xử xong, mà nỗi giam cầm lại ngày càng nặng nề độ nghiệt.

Tiết trời nóng nực, sự giam cầm quá đã mau. Mỗi buổi chỉ khiết được 20 người đã quá chật, mà nay ra lệnh cho chở ngục giam Việt kiều mỗi buổi hơn 40 người, ấy nhồi chật nính, không có chỗ thở hơi. Bởi vậy mà còn xiềng xích suốt ngày suốt đêm, ăn, ỉa, nghỉ, nằm đều một chỗ ; gia dĩ không cho tắm gội, không cho đi lại trong buồng giam, đau ốm không cho thuốc chữa. Nghiệt hơn nữa là đàn bà, con trẻ đều bị xiềng xích giam cầm không cho đi lại. Thậm chí người bị đau yếu, tự họ bỏ tiền ra mua cháo, sữa, cũng không cho. Như vậy đối với những người đã thành án cũng đã quá độc ác, huống gì đây toàn là người bị giam còn chờ xét hỏi. Như thế chẳng phải giam để xét hỏi đâu.

Thế là lời hứa và việc can thiệp của quan Lãnh sự, sau khi ngài từ giã, chính phủ Xiêm không ghi nhớ. Việt kiều bị giam trong nhà lao Khon kèn, nỗi thống khổ càng thêm thống khổ. Rất mong chính phủ Bảo hộ và nước mẹ để lưu tâm để ý đến các kiều dân mình, nhất là kiều dân ở Xiêm mà can thiệp và cứu vớt cho.

Khôn kèn, 27-6-37

Việt kiều bị giam tại nhà lao Khôn kèn

Được tráng án và được giảm

QUẢNG-NGÃI. — Cao Sung ở làng X.ân định, tổng Hành cận, huyện Nghĩa hành, khoảng tháng hai ta, bị phát về xét nhà bắt được một bài cáo đăng báo về chuyện niêm phong đón rước đại sứ Gedart và 2 cái trát của huyện Nghĩa hành cấm cho lý trưởng Mỹ-Hưng là Nguyễn-Duy (T. D. đã có đăng). Tòa án Sơ cấp kết án Nguyễn-Duy 3 năm tù, Cao-Sung 2 năm tù. Sau tòa án Đệ nhị cấp giảm Nguyễn-Duy 2 năm, Cao-Sung án 1 năm. Cả hai có đơn kêu oan lên bộ Tư pháp.

Ngày 6-7-37, Tư bộ Tư pháp phúc về, ông Cao-Sung được tráng án, lý Duy còn 6 tháng. Chiều hôm ấy, Cao-Sung đã được về. Thế là nhờ ơn thần công lý Cao-Sung được tráng án mà đã bị giam mấy hàng

Mấy vụ án gần đây : Trần-Khuy cả bọn 8 người được miễn truy tố. Nguyễn-Lư cả bọn 5 người được tráng án. Cao-Sung được tráng án. Bọn Phạm Hữu, án từ 2 năm giảm còn 1, 2 tháng. Bọn Phạm-Mai cũng được giảm án nhiều. Nên biết thần công lý cũng có hồi soi thấu đến nỗi oan bị cho đầy Sung còn vụ án Cao-Bát làng Xuân định và vụ án Phan-Nguyên làng An chỉ, chưng đăng cái oan ấy, chưa thấy Bộ xét sao.

P. V.

HÀNG BIẾT NÓI

Của Viễn-Đăng

(Tiếp theo)

Cứ người một lên khỏi cầu thì có người tây ngồi tại đó phát cho mỗi đầu hàng một cái vé có dóng dấu Messageries Maritimes, rồi họ bảo lại đăng mãi, thì có người đứng chỉ «ca-bin» cho chúng tôi, nói «ca-bin» cho sang chớ chỗ chúng tôi ở dưới tàu là những «khoang» họ thường dùng để hàng hóa. Xuống khoang chỉ có một cửa ở trên bông, do cầu thang đi xuống, rộng nước độ một thước vuông lấy, mà trong khoang đó họ để làm sẵn từng giá một kế tiếp nhau, mỗi giá có hai giàn, bề cao cách nhau người ngồi vừa dụng đầu, mỗi giàn có chỗ hai người nằm vừa, những cái giá đó họ mới quét vôi trắng cả, hơi còn nồng nực. Chúng tôi nhận chỗ rồi, còn đương xếp đồ đạc thì nghe còi tàu xúp lê chạy, ai nấy vợi lên trên bông, thì tàu đã kéo cầu bắt đầu ra bến. Trên bến lúc đó người ta đông đảo, ai cũng đứng ngửa mặt nhìn lên tàu, thì thình lình trong đám người đứng đó, có tiếng pháo nổ, lung tung vang dậy, giữa pháo nổ trên bến đưa tiễn, thì tiếp theo ở tàu cũng đốt một tràng dài để chào lại. Tiếng pháo nổ xen lẫn với còi thét vang lạnh, tàu từ từ ra. Cái cảnh ly biệt lúc đó, tuy ông L. có hay cách rao hàng bằng đốt pháo như thế, để làm phấn khởi lòng người đi mộ, nhưng cũng không sao ngăn được những giọt lệ chia phôi, mối tình ly biệt là cái tình sẵn có của người Annam ; nào kẻ khoa tay, người vẫy mũ, tiếng chào gọi inh ỏi, biết bao người mu son quẹt mắt thấm lệ để nhìn lại người nhà: Còi tu tu tàu đã kéo cầu, đường vẽ ai sắp sửa, gánh sầu mặc ai.

Cảnh sôi nổi ấy, tàu càng xa ra thì nó càng êm giần, chỉ còn nghe những tiếng máy tàu chạy, sóng vỗ theo. Với trông thành phố Hải phòng, nhà lầu cao ngất, cây cỏ im lìm, thì chàng biết nói» thấy có những tiếng thở dài thật là dài, rồi lau nước mắt dần dần chui vào khoang.

Tàu chạy ra tới Đồ-sơn thì họ truyền chúng tôi cứ mỗi người góp vé lại đem nộp lấy một cái thẻ để lĩnh ăn, gọi là thẻ cơ, rồi họ phát cho một cái rá để lấy cơm, một cái lập-tà để lấy xúp ăn, một cái bình sắt tây để đựng nước uống, một cái xô để lấy nước ngọt tắm rửa, 10 đôi đũa, 10 cái bát. Lãnh xong những thứ đó thì liền ngồi gọi đi phát ăn.

Phát ăn tại bếp, có Commissaire với Maître Hotel dưới tàu đứng gọi số chấm sổ, ai vào lãnh phải trình cái thẻ cơ họ đã phát cho, lãnh rồi đem lên bông, anh em quây quần lại đám một ngồi ăn chung quanh các giàn máy trục, trông như thể cảnh người nhà quê làm ruộng ăn cơm ở ngoài đồng. Bữa đó vì anh em mới qua một độ ly biệt buồn nghỉ nó kích thích, mà xem cơ nào cũng còn bỏ lại đến nửa rá cơm đổ bỏ, có người trong hàng biết nói thấy cơm thừa đổ bỏ, ngồi trông như tiếc của trời, mà mơ màng tưởng tượng đến cái cảnh nghèo đói của ai ? thốt ra câu nói : «Phải chi nhà ngài ở làng tôi họ được những cơm nầy ? »

(Xem qua trang 3 cột 6)

Ai muốn biết địa dư, lịch sử, v.v., của tỉnh Kontum và nhất là công cuộc thực dân của người Nam ta ở trên ấy ;

Ai muốn biết tình tình phong tục của giống người Mọi : tục mê tín, cách tổ chức xã-hội vv...

Thì hãy đọc cuốn :

MỌI KONTUM

là một cuốn sách nghiên cứu rất công phu.

Giá 0$65, có bán khắp các hàng sách. Mua buôn mua lẻ hỏi tại Imprimerie MIRADOR HUẾ

Cước phí gởi sách người mua chịu.

Tại Tiếng-Dân cũng có bán.

XỔ SỐ QUỐC-TRÁI

Ngày 1er-8 37 tại Hanoi

(Lần thứ 61)

Những số sau nầy trúng 100$:

(Tiếp theo)

48 814	57 070	63 874	71 430	77 832
49 010	57 135	63 911	71 465	78 096
49 057	57 181	63 987	71 665	78 296
49 246	57 392	64 002	72 371	78 331
49 351	57 435	64 079	72 395	78 524
49 484	57 504	64 128	72 428	78 703
49 715	57 520	64 149	72 429	78 768
49 753	57 549	64 172	72 869	78 947
49 826	57 653	64 084	72 990	78 988
49 929	57 961	64 993	73 143	79 282
50 327	57 966	65 156	73 232	79 415
50 393	58 093	65 247	73 480	79 527
50 522	58 129	65 349	73 316	79 794
50 650	58 326	65 695	73 389	79 824
50 775	58 588	66 482	73 426	80 022
51 042	58 663	66 660	73 653	80 438
51 380	58 971	66 871	73 689	80 497
51 415	58 993	66 990	73 774	80 814
51 453	59 269	67 064	74 445	80 861
51 454	59 294	67 070	74 304	80 938
51 522	59 482	67 352	74 509	81 001
51 606	59 601	67 353	74 918	81 078
51 791	59 744	67 394	74 968	81 169
51 867	59 806	67 448	75 022	81 757
52 046	59 932	67 715	75 032	81 814
52 089	60 098	67 819	75 080	81 906
52 406	60 107	67 871	75 375	82 036
52 472	60 364	67 874	75 400	82 163
52 539	60 533	67 881	75 441	82 178
52 620	60 610	67 928	75 524	82 275
52 757	60 618	67 957	75 641	82 334
52 796	60 743	68 283	75 647	82 467
53 190	60 781	68 367	75 776	82 614
53 875	60 868	68 413	75 789	82 655
54 080	60 895	68 805	75 835	82 693
54 119	61 265	68 824	76 483	82 840
54 349	61 311	68 860	76 166	82 872
54 476	61 347	68 884	76 189	83 025
54 638	61 392	68 967	76 286	83 116
54 819	61 468	68 988	76 565	83 444
54 898	61 483	69 208	76 595	83 451
54 925	61 490	69 232	76 749	83 458
55 086	61 501	69 343	76 818	83 502
55 146	61 538	69 574	76 844	83 580
55 244	61 612	69 713	76 886	83 732
55 294	61 838	69 722	76 991	83 872
55 497	61 863	70 300	76 998	83 955
56 028	62 504	70 339	77 042	83 980
56 145	62 636	70 517	77 105	84 012
56 233	62 638	70 563	77 228	84 017
56 620	63 052	70 717	77 267	84 113
56 861	63 509	70 758	77 395	84 187
56 737	63 531	70 780	77 431	84 249
56 825	63 601	70 787	77 583	84 416
56 862	63 731	71 284	77 627	84 495
56 927	63 871	71 323	77 772	84 519

(Còn nữa)

MỘT TRƯỜNG TƯ LỚN NHỨT MIỀN NAM TRUNG - KỲ

MỘT NGHĨA THỤC CỦA TRẺ EM NGHÈO

ấy là :

CẨM = BÀN HỌC HIỆU

Đường Jules Ferry QUINHON

Có đủ các ban : Tiểu học — Cao-đẳng tiểu học

Trường thành lập đã lâu năm, có cơ sở chắc chắn.

— *có một ban giáo viên rất tận tâm đã thực luyện trong nghề giáo huấn trẻ em.*

— *có một phòng để thư rất đầy đủ trên 1000 quyển sách (Pháp văn, Quốc văn, Anh văn v.v.*

— *giờ kỷ luật rất nghiêm ngặt.*

Những phụ huynh nào cho con em học CẨM-BÀN khỏi phải lo lại chúng bơm chơi bỗ học, vì trường sẽ hết sức chăm lòng người một và tháng nào cũng có : Bulletin mensuel và Relevé des absences

Gởi về nhà để cho các phụ-huynh xa gần rõ học lực hạnh kiểm và những ngày nghỉ học con em ở trường

THI CẤP HỌC BỔNG Cuộc thi nầy hồi trường tổ-chức đã ba năm nay, năm nào cũng có lấy độ 20 người. Kỳ thi cấp tới đây sẽ định vào ngày : 1er Octobre 1937. Phải nộp đơn trước ngày 20 Septembre.

Muốn biết thể lệ hoặc hỏi thêm điều gì, xin đọc: M. LÂM-TÔ-BÔNG

Institution Cẩm-Bàn — Quinhon

BA THỨ THUỐC MỚI

THUỐC ĐAU BỤNG KINH NIÊN — HIỆU CHỮ THỌ

Trị những chứng đau bụng, ợ chua, sinh bụng, no hơi, rặng bụng, ăn không tiêu, và những chứng đau bụng bởi chất vị toan ra nhiều quá mà sinh ra. Một hộp 0$20.

THUỐC ĐỆN TRẺ CON — HIỆU CHỮ THỌ

Trị chứng đện trẻ con bằng cách thoa thuốc nầy vào miệng. Chai lớn 0$20 chai nhỏ 0$12.

THUỐC GHẺ — HIỆU CHỮ THỌ

Trị các thứ ghẻ lở ngoài da, như ghẻ cái, ghẻ phỏng, ghẻ nước, ghẻ hờm, trẻ con lở nơi gò má, bị đẹp gai, mảnh sành vỡ, hoặc đốc tay mà lở, và tất cả các thứ ghẻ lở do vi trùng ở ngoài bám vào da, hoặc trong mình có độc mà sinh ra. Hộp lớn 0$20 hộp nhỏ 0$12.

Nhà Thuốc VĨNH - THỌ TOURANE

Báo «Đuốc-nhà-nam» bị đóng cửa !

Gần đây các báo có đăng tin bạn đồng nghiệp ĐUỐC NHÀ NAM bị tịch thu 3 số báo có bài cao đó.

Nay thấy báo SAIGON ra ngày 8-7-37 nói về nghị định quan Toàn quyền số 2758 ngày 6-7-37, thu giấy phép báo ĐUỐC NHÀ NAM. Thế là từ nay trong làng báo chúng ta mất một bạn đồng nghiệp hăng ngày.

Bản báo có lời chia buồn cùng bạn đồng nghiệp cả quí độc giả, mà cũng ngậm ngùi cho quyền ngôn luận xét nầy, cách với tự do của ta.

T. D

Muốn nghe tin tức trong hoàn-cầu được lanh chóng và rõ ràng,

Muốn thưởng thức âm-nhạc của các dân-tộc trên thế-giới,

Muốn nghe những điệu hát cải-lương Nam-kỳ, ca Huế và hát Bắc mà không tốn tiền mua dĩa hát

chỉ nên dùng một cái máy vô - tuyến - điện

PHILIPS hay PILOT'

bán tại SOCOA HUẾ

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

Sức Khoẻ Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

Bệnh Quỷ Thuốc Tiên

Nếu các ngài mắc bệnh Lậu, hay Tim-La, mới hay đã nhập cốt, hay Lậu đã Nhập-cốt, thì trong người vẫn được khỏe mạnh, chỉ khi ăn thức đồ nồng rượu vào, trong người mệt nhọc thì sáng có tỉ mê, hay nước đái vàng, hay có cặn trắng, như thế là lậu nhập cốt, bệnh như thế vô tình đi lại với vợ, khi người vợ mắn phải thì không đau buốt gì, chỉ thấy ra khí hư, huyết bạch, sau các vì trắng sẽ nó ăn vào trong tử cung, thì hay lạnh bụng, đau bụng, đau gió con (Métrite) đa thì vàng, hay nóng sốt vật, hay nhức đầu v. v., vì không đau buốt, vì tử cung của đàn bà nó ngắn và to, vì thế không mấy người biết trường không phải bệnh lậu, như thế đã tin sinh ra lắm bệnh ngày hiểm lắm. Vậy các ngài muốn các bệnh đó mà đã nặng đã các thứ thuốc, trong Nam, ngoài Bắc, rồi, bệnh vẫn không khỏi và rất hết mọc độc. hãy cứ tin dùng thuốc HOÀNG-VĂN-ÁP 67 Ninh-xá BẮC-NINH (Tonkin) nặng thế nào cũng mau khỏi và rất hết mọc độc người không hại, không hại sinh dục, thực như thế, chứ bản hiệu không như mọi người nói như thần, như thánh rồi lại chỉ là lừa người có bệnh, tiền mất bệnh còn, còn thuốc của bản hiệu hễ uống là khỏi, thuốc lậu 1$60; Tim-La 2$00 1 lọ, khi mua gửi lĩnh hóa giao ngân; bán tại 16 Nam-Hương Phanthiết, Quảng Lợi, Chợ Gòm Phùmỹ, Mai Linh 60 Avenue Paul Doumer Haiphong, các đại-lý Huế, Saigon, vân vân.

THƠ TÍN

Cùng ông Nguyễn bá-Dung Et. L. Dalignon Pnô-phong

Được mandat 5$ ông trả tiền báo đến 18-10-37.

Ô. Nguyễn-văn-Nhu Infirmier Nam-đông Quảng-trị

Được mandat 5$ ông trả tiền báo đến 15-8-38.

Ô Nguyễn-khắc-Cung, ở Phương-Cựu, Kinh-chữ

Được mandat 5$ ông trả tiền báo đến 31-5-38.

Ô. Nguyễn-xuân-Thanh, Tourane

Được bài «Văn hóa Đông Tây» của ông sẽ chọn số đăng, nhưng còn lâu.

Ô. Từ-Sơn Phan-rang

Được mandat 1$56 ông trả tiền báo đại lý rồi.

Ô. Bùi-danh-Ngũ, Mộ-Đức, Quảng-ngãi

Được mandat 5$ ông trả tiền báo đến 15-8-37.

Ô. Dân làng Lội-xá, Can-lộc, Hà tịnh

Bài cáp bức không đăng được, vì việc đã hòa giải rồi, thử lấy đầu-tàm chứng-

THUỐC LẬU Á-CHÂU
CÔNG HIỆU LẠ LÙNG!!

Thuốc này của vị Tâu-y-Học mới phát minh ra rất là hiệu nghiệm, uống vào đến dái thì bệnh lui đến đấy, người nhẹ uống độ 3 ve, người nặng uống độ 6 ve là tiệt nọc lành mạnh. Chất thuốc rất lành, không hại sinh dục. Đàn bà có thai cũng dùng được. 1 — Thuốc trị chứng lậu mới phát, tiểu tiện tức buốt, rất đau và ra mủ.

2 — Thuốc trị chứng lậu lâu ngày chưa được tiệt nọc, đi tiểu như thường, lâu trắng, lâu vàng, hoặc đùng đục như nước vo gạo, lần vần như màng dộn, như rai gà v. v. giá một ve 1$00, nếu tả giá 5$00.

Bán tại:
Á-CHÂU DƯỢC-PHÒNG
N° 127 phố Hàng-Bông
(Cửa-ngoài) HANOI

Hiệu Hương giang, Faifoo

Được mandat 2$54 của quí hiệu trả tiền báo đại lý rồi. T. D.

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 2)

chứ không xuống «hung, bái, qui, chúa thực, điểm trang» như xưa. Vì vậy nhiều người trong làng, cần nghỉ chức sắc, văn, võ và người xỉ xuống quá lạm ba tiếng «thập hương, tốt rượu, độc văn» hào sự không bằng lòng. — Rồi thì, sau đó, những tiếng «quân. . .», chưy điện», «tiểu thuyết» đưa đi đưa lại trong làng Phúc xá. Có người đưa việc bảo Đăng tố; quan Đông hồi phó lý, bắt khai, có lẽ đến tại quan chánh liêm phòng Hà tĩnh nữa kia!

Mọ chết chiều 16 sáng 17, dân với một số họ hàng con cháu ăn nghĩa thông gia chôn cất, mà bàn mang tiếng . .

Nhà có đám tang, dù không thương xót thì cho, lại nhân không có thịt rượu mà xanh xư, rồi mấy bác làng nhiều tâm quá!

Bá

Thần hồn tổng không đi sao?

Làng Tường xã, phủ Đức thọ, nhịp trước có phát hỏa tại nhà mà không hiểu lửa ở đâu, các bác làng đã liên ngát trăm quan tiền làm lễ nhương tổng, (T. D. đã đăng), tưởng tắm tông thành đã thần đến thăm (?!), hay đâu vừa đây điểm canh lại phát hỏa (đêm 27 juin) làm cho ai nấy công sốt!

Cũng mà không lịch, hoặc giả, thần hồn được mãi, lại muốn hiểm xét thịt nữa sao? Thần hồn nếu chắc là thần sống, nhưng chưa tâm được đấy thôi.

Bằng dân

QUẢNG-NGÃI

Quanh chuyện ứng cử Dân biểu

Khóa bầu cử năm 1933, Dân biểu Quảng ngãi là ông Võ-đình-Tụy, Võ Hân; đối với công việc mấy ông làm — hay nói cho đúng là thành cần — tuy chưa có kết quả gì, mà dân trọng hại không có tiếng than trách.

Khóa tuyển cử Dân biểu đến đây, nghe 2 ông, Hân và Tụy, không ra tái cử, để bọn thanh niên ra được hợp thời hơn; nhưng phần đông thanh niên có đủ tư cách, thì lại mắc vào cớ nầy cớ nọ, không ra ứng cử, nên nghe phần đông bàn tán: «Nếu không có người nào hơn nữa, thà là ông Hân và ông Tụy tái cử».

Vô Tư

Quan hiệu về sự mua đất các điền hộ để đào sông

Sáng mai ngày 6-7-37, tại dinh làng Chánh lộ, tổng Nghĩa điền, phủ Tư nghĩa, có tổng lý và điền hộ Lê Ngọc 13 người, chực nghe các quan Công sứ, Tuần vũ, Kỹ sư Lục lộ, Giám đốc nông phố ngân quỹ cùng quan chức thương hội đồng khuyên hiểu về việc mua đất đào sông.

Nguyên gần đây hội Vệ nông Liên đoàn Quảng ngãi, định đào một con sông từ sông Trà khúc vào đến Bàu cá, gần giáp đường Thiên lý, thuộc hộ làng Chánh lộ, để tiện sự vận tải cho các nhà nông có thể hóa đem đến hội Vệ nông để Lục lộ trù định việc đào, đã có phiếu chỉ và vẽ đất thể. Con sông đào ấy sẽ kinh quá ruộng đất của điền hộ Đọn Lê-Ngọc 13 người, nên họ có đơn kêu nài lên tòa Khâm, viện lẽ rằng: cách ruộng đất họ ở xứ Bàu cá là ruộng đất tốt, giá mua rất đắt, mỗi thước vuông (mètre carré) đến 2$00. Nay hội Vệ nông đào sông vào ruộng đất ấy, thì họ bị thiệt thòi về phần đất bị đào thành sông, và phần bị đã đất đào thành sông; Vả sông đào ấy, nước không chảy, dơ bẩn đọng lại, có phòng hại đường vệ sinh, lại sông sự nhỉ xai lỗ về lúa trồi mưa lụt v. v... Vậy xin quan trên xét định cấp giá đất lại cho được phân phải». Vì vậy, hôm nay hội đồng mời khuyên hiểu về sự mua đất ấy.

Theo lời điền hộ xin trả mỗi mẫu giá bạc 600$, hay là xin trả lại cho đúng số bạc họ đã mua trước. Hội đồng định trả mỗi mẫu là 350$, điền hộ không ưi bằng lòng. Đúng giờ bãi, các quan ra về, chưa rõ có ý theo lời điền hộ xin kia không.

P. V.

TIN THẾ GIỚI

(Tiếp theo và hết)

NHỰT GỞI THÊM MÁY BAY VÀ THIẾT GIÁP TỚI SÁT BẮC

Bắc bình, 6-7 — Thấy đám Tàu ở sân bay Sát bắc rầng rầng khởi nghĩa cùng khắp nơi, công nhau liên lạc chống đánh quân Mãn Mông (nhất cách hàng hải), các tướng lãnh Nhựt bắn nghĩ rằng nếu không có binh lực trung ương thì không thể nào chế ngự tiền đồ, bởi vậy họ đã lần lượt gởi binh đội, khí giới qua tiếp viện không ngớt.

Nay có tin cho hay rằng hồi 2-7 vừa rồi, từ Nhiệt hà họ mới gởi thêm qua Bắc gần 20 chiếc quân Mông Mãn 8 chiếc máy bay và 9 chiếc xe bọc sắt.

Đồng thời cơ quan quân sự của Nhựt ở Quan đông lại có phái 2 tướng Nhựt qua Bắc gia tự triệu tập các lãnh tụ quân chánh Nhựt Mãn Mông ở Sát bắc mở ra một cuộc hội nghị trọng yếu để bàn về cái phương sách tiêu diệt quân nghĩa đồng Tàu.

NHỰT SAI TƯỚNG GIẶC LƯU QUẾ ĐƯỜNG KHUẤY RỐI HAI TỈNH SƠN ĐÔNG HÀ NAM

Bắc bình, 6-7 — Quân Nhựt ngầm sai tên bán gian Lưu quế Đường chiêu tập bọn giặc cố để khuấy rối hai tỉnh Sơn đông và Hà nam. Đồng thời họ vẫn không ngớt phái nhiều toán tiện y đi hoạt động khắp nơi để phá hoại cuộc tuyển cử đại biểu Hoa bắc đi dự cuộc hội ở Nam kinh sắp mở. Thấy thế nhà đương cuộc Tàu đã sức đài điều lý giới nghiêm và đã thi hành một cách hết sức gắt gao, nên mới rồi đã bắt thêm được 2 tên tiện y và trên 50 tên bán gian. Bị tra hỏi, hai tên tiện y nầy thú thiệt rằng quân Nhựt sai bọn họ gây loạn để phá hoại cuộc tuyển cử sắp tới.

Hiện nay nhà đương cuộc Tàu vẫn phái toán quân thứ 9 ra đóng chung quanh thành Bắc bình để xét bắt những người tình nghi và giữ gìn những nơi hiểm yếu nên tình hình có mỗi khẩn trương nghiêm trọng khác thường.

Đã vậy, tướng Tống triết Nguyên vì sự quân Nhựt hức bách nầy kia, cứ lánh mặt mãi, lần nay không có Bắc bình, nên thành nầy như nhà không chủ, nhân dân ngày đêm lo sợ không yên, khiến cho cái tình trạng kia lại càng thêm vô không bề hơn nữa.

LÝ THÚ TÍN XUNG ĐỘT VỚI ĐỨC VƯƠNG

Thượng-hải, 6-7 — Sau khi quân nghĩa đồng Tàu ở Sát bắc nổi lên hoạt động dữ dội, liên quân Mông Mãn bị người bí đã kích, bề trong không may lại có sự biến nữa! Vừa rồi Mãn tướng Lý thú Tín công nhiên tỏ ra rằng ý bất bình về việc bị ở dưới quyền của Đức vương, vì các tướng lãnh Nhựt phong cho Đức vương làm Chánh Tổng tư lệnh, mà Lý thú Tín phó. Hiện hai người đương tranh quyền với nhau, các liên quân thì chia ra làm hai phái, một phái là quân Mãn châu của Lý thú Tín, một phái là quân Mông cổ của Đức vương, thường ngày kỵ thị với nhau.

Nghe đồn tại Mãn châu, nhất là Nhiệt hà, gần đây Nhựt có giết nhiều tướng Mãn, gia quyến những tướng ấy và một vài toán quân lấy làm bất bình, nên bè nhau bạo động phản đối rất kịch liệt.

Còn ở Kỷ đông thì có tin nói rằng người ta cũng đương âm mưu đánh đổ Ân nhữ Cảnh.

Đối với những việc trên nầy, quân Nhựt lấy làm lo sợ bất nhiêu, nên đã lo tìm cách trấn áp để duy trì cuộc diện.

CHÍNH SÁCH BẤT-CAN-THIỆP VÀO VIỆC TÂY-BAN-NHA

Londres, 5-7.— Về tin nói Van Zeeland sẽ can thiệp vào việc Tây-ban-nha, các giới người Bỉ ở Londres tuy không cải chính hẳn, nhưng nói rõ rằng Thủ tướng Bỉ định đừng ngồi việc ấy. Hoặc giả trong cuộc hội đàm với Ngoại trưởng Anh Eden chiều hôm nay, ông bị ép quá mà nhận công việc điều đình, thì chưa biết.

Theo các giới người Y, thì chính phủ Y có trưng cầu ý kiến các nước có chưa trong Hội đồng Bất can thiệp về chương trình của mình, và trừ Tiệp khắc ra, nước nào cũng tán thành chương trình ấy cả.

Chương trình Y-Đức cũng được tán thành như chương trình Anh-Pháp là vì các nước nhỏ không muốn những vào cuộc xung đột giữa các nước lớn.

Londres, 6-7.— Trong ngoại giao giới Anh người ta tỏ ý vui mừng vì thấy các nước cố giảng giải cho chính sách bất can thiệp khỏi bị thất bại hoàn toàn.

Tại Hạ nghị viện, Ngoại trưởng Eden tuyên bố rằng Hội đồng Bất can thiệp sẽ chầm lại ngày thứ sáu, vì: «Chúng ta đã nghị, nhưng nếu có ai đề nghị việc gì phải hoãn, thì chúng ta sẵn lòng thừa nhận».

Londres, 7-7 — Ngoại trưởng Eden có hội kiến rất lâu với Đại sứ Pháp và các Đại sứ Y, Bồ-đào-nha, Ny-iạp. Chưa có tin gì chính thức về mấy cuộc hội đàm ấy nhưng các giới nghị viên cho mục đích là điều đình thảo luận gấp về việc rút quân ngoại quốc ra khỏi Tây-ban-nha.

Xin mách bà con

Nhà thuốc ho «THANH-PHONG» ở Tam-kỳ (Quảng-Nam) có phát hành thứ thuốc dán để tên cụ NGUYỄN-HỒE. Thuốc nầy chữa trị các chứng: Ung, thư, mụt, nhọt, vv..

Tôi đã dùng thử, rất có công hiệu. Vậy tôi lấy công tâm mách bà con.

BẠCH-QUANG-BA
Chánh-lộ Quảng-Ngãi

Thi-Văn với Thời-Đại
0$08

Hàng biết nói

(Tiếp theo trang 1)

Sau bữa ăn xong, anh em giạo đi lại các nơi ở trong tàu thì thấy mấy tiên đen cá-nào xua đuổi bảo cấm không được đi lại ở tàu, kể ở khoang nào về đăng ấy. Nguyên hàng biết nói chúng tôi khi xuống tàu còn 350 đầu, họ xếp ra ở hai đầu tàu, về khoang đăng mũi và đăng lái, những người có vợ chồng và con gái thì ở đăng lái chia ở như thế không những chỉ vì các khoang chật hẹp không đủ dung mà còn vì một số họ nói chuyện một đi trước xuyt xảy ra tấn kịch đâm giết nhau vì tình, giữa hàng biết nói với người làm tàu, nên nay có sự ngăn cấm đi lại như thế.

(Còn nữa)

Nắng mùa hạ!!

Ai nghĩ đến nắng mùa hạ thời tết cũng nghĩ ngay đến áo mặc mát. Vậy muốn được kiểu đẹp giá rẻ xin mời ngay lại hiệu:

AN-THÀNH

mà xem có đủ các thứ áo chemisettes kiểu mới: Chemisette col moderne, 1$00; Elégant «Floral» 0$80; Elégant col élastique, 0$80; chemisette: Avia 0$90; maillots sport 0$45; 0$35; 0$25: giầy trắng đế crêpe đóc hiệu Chin-Khée 1$50; hiệu Con Ngựa 1$30. Lọa 1 ô. hàng có từ hạng 0$60, 0$80, 0$70, 0$80, 0$90. Tuscor-cole rất đẹp 2$00 một thước, may một bộ quần áo tây chỉ hết có 5m50.

An-Thành
44 Rue de la Soie HANOI

Trời nóng giết người

Các nhà có con nít nên để ý

Lúc nầy khí trời độc địa nóng nực, nên con người mà nhất là trẻ em thường hay sanh ra ban cua, ban trùng, ban đỏ, ban đất, trái trời, trái rạ, trái giống, v. v... làm cho nóng nầy trong mình như thế đó, hay là con nóng cơn lạnh, miệng lưỡi khô khan thèm nước, nhức đầu, tức chi rất tiện, nếu không nên trị để tin nhập vào Tâm, Can, Tỳ. Phải tìm cho nóng mà mau, đối, nói rằm, hết sức nguy hiểm cho tánh mạng và công, bây đăng thuốc THỐI NHIỆT TÁN hiệu ÔNG-TIÊN trong 5 phút hết liền. Chẳng như vậy. Mỗi gói: 0$10

Người kén xỏ cách nào?

Dùng thuốc tiêu xỏ hiệu ÔNG-TIÊN cũng đặng vì không đăng không bổ, không phạt tỉ, không đau bụng, khỏi cần kiêng cữ, lúc đăng có việc ăn uống như thường, nó xỏ vô số đàm đánh phần đó và sẵn lắt. Mỗi gói: 0$10

Thuốc ho bổ phổi hiệu ÔNG-TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho nóng, ho cảm, ho bao, ho có đàm hoặc không đàm cũng đều hà có thạt mà ho, ho sẵn bộn, dùng đến thuốc nầy, quí Ngài cũng sẽ vui lòng khen tặng vô cùng. Mỗi gói 0$10. Có bán khắp nơi và hai chi cuộc Saigon, 225, rue d'Espagne, Dakao, 180, Boulevard Albert 1er bán chạy nhất.

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP-QUỐC LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Tác-giả: Alexandre Dumas — 55 197 — *Dịch-giả*: Nam-Son

— Đến tháng tư, bà nó đi ăn tiệc ở nhà quan Tổng-trưởng, nghe người ta nói chuyện đây Đông-Cạt-lốt, về nói lại với tôi, tôi lại mua trái phiếu Éch-ba-nhờ. Quả thiệt Đông-Cạt-lốt bị đày, tôi lời được sáu trăm nghìn phật lăng trong ngày Sạt-lờ V đi ngang lại Bi-đát-xô a, và chia cho bà nó năm chục nghìn phật lăng... cộng cả thảy là năm trăm nghìn.

— Còn nữa hay hết?..

— Còn nữa... còn nữa... Cách đây ba ngày, bà nó nói chuyện chính trị với Đờ-bờ-ray, và tin rằng Đông-Cạt-lốt trở về Éch-ba-nhờ; tôi vội bán tháo các trái phiếu của tôi; té ra cái tin ấy là «tin con vịt» làm cho tôi lỗ đến bảy trăm nghìn phật lăng.

— Sao nữa?

— Mỗi khi tôi lời, tôi biếu bà nó một phần tư, vậy thì khi tôi lỗ, bà nó phải trả lại tôi một phần tư, một phần tư số bảy trăm nghìn phật lăng là một trăm bảy mươi lăm nghìn.

— Chuyện ông nói đó lố lăng quá, tôi không hiểu tại sao ông lại đem cái tên anh Đờ-bờ-ray vào trong việc ấy.

— Để phòng nếu bà nó không có đủ số một trăm bảy mươi lăm nghìn phật lăng ấy, thì mượn của các bạn gần bà nó, và Đờ-bờ-ray là một người bạn thân của bà nó.

— Hứ!

— Bà nó đừng có làm bộ tịch, đừng có tỏ lối tần thời với tôi; nếu không, tôi buộc phải nói rằng số năm trăm nghìn liu bà nhận nơi tôi đều tách hết vào tái Đờ-bờ-ray và Đờ-bờ-ray có thủ đoạn mà đến bọn cờ gian bạc lận cũng không có...

Bà Đăng-lát tức ứa nước mắt, bà nói:

— Ông có gan nói rằng ông không hề biết chuyện ông trách tôi hôm nay không?

— Tôi không nói biết, cũng không nói không biết, tôi chỉ nói: trong bốn năm sau đây bà nó không phải là vợ tôi nữa, tôi không phải là chồng bà nó nữa. Trước đó bà nó muốn học đờn với một tên thầy đờn người Ý; còn tôi, tôi muốn học khiêu vũ với một vũ nữ người Anh. Tôi phải chi ra, cả cho bà nó cả cho tôi, đến gần trăm nghìn phật lăng. Tôi không nói gì, vì muốn cho trong gia đình có vẻ êm thấm. Và chăng một trăm nghìn phật lăng để cho một người đàn ông biết khiêu vũ, một người đàn bà biết đờn, thì cũng không mắc gì lắm. Nhưng chẳng bao lâu bà nó lại chán đờn, lại xoay qua học nghề ngoại giao với một viên thư ký của một quan tổng-trưởng; thì tôi cũng để mặc bà nó, vì tôi nghĩ tiền bà nó, bà nó muốn dùng làm gì thì làm. Nhưng bây giờ tôi biết rõ là bà nó dùng tiền của tôi, mà lại dùng đến bảy trăm nghìn phật lăng mỗi tháng lận. Không thể kéo dài như thế mãi! Phải dừng lại đó mới được! Hoặc nhà ngoại giao kia dạy không bà, hoặc nó đừng léo chưa đến đây nữa; nghe chưa?

— Ông thở giọng nói thô bỉ đến thế sao?

— Tôi thấy tưởng như bà nó cũng không sạch sẽ gì đó.

— Ông mắn tôi! ông mắn tôi!

— Phải; chúng ta hãy biện lý xem. Khi nào tôi cao thiệp vào công việc của bà nó, cũng là mưu cầu sự lợi ích cho bà nó; bà nó đối với tôi cũng phải như thế. Tủ bạc của tôi không can hệ gì đến bà nó bà nó nói? Được. Nhưng bà nó đừng làm cho nó đầy cũng đừng làm cho nó trống. Bà nó bà lại không biết: quan tổng-trưởng có ác cảm với tôi, vì tôi đứng về phái phản đối chính phủ; Đờ-bờ-ray là người tùng thuộc của quan tổng trưởng, thì anh ta có ngại gì mà không thông đồng ám hại tôi, làm cho tôi suy sập chớ!

— Có lẽ!

— Đúng lắm chớ có lẽ gì! tin điền sai... chuyện không thể có được... nhưng người ta bịa đặt ra để ám hại tôi, nhứt định như vậy!

— Ông lẩn thẩn quá, chớ ông không nghe hồi rằng người coi máy điện ấy bị cất chức, và người ta nói nó còn bị bắt, bị tra lố nữa kia. Rõ ràng là một sự sai lầm...

— Phải, một sự sai lầm làm cho quan Tổng-trưởng bỏ ngủ một đêm, các thư ký của ngài tốn giấy một mớ, và tôi lỗ mất bảy trăm nghìn phật lăng.

— Nhưng ông nói chuyện ấy do Đờ-bờ-ray mà ra, sao ông lại không nói thẳng với anh ấy lại đến nói với tôi làm gì?

— Tôi có quen với Đờ-bờ-ray sao? Tôi có muốn làm quen với Đờ-bờ-ray sao? tôi có muốn nghe những lời khuyên của Đờ-bờ-ray sao?... Không, chính tự bà nó cả.

— Tưởng như ông cũng có hưởng lợi về những lời khuyên của Đờ-bờ ray thì phải...

Đăng-lát nhân vai và nói một cách rất có oai quyền:

— Thiệt là ngông cuồng! bọn đàn bà tự cho công việc họ làm là kín nhiệm, không ai biết được, rồi tự phụ là thánh thần; trong gần mười sáu năm trời, nhứt cử nhứt động của bà nó đều không thoát được mắt tôi, bà nó đừng có tưởng là tôi không biết, có đều tôi không muốn nói ra làm gì đấy thôi. Vì tôi giả ngộ như thế nên từ Vinh-pho cho đến Đờ-bờ-ray, không ai không run sợ trước mặt tôi, không ai dám cả gan nói tôi như tôi nói họ hôm nay. Được, tôi cho phép bà nó muốn làm gì thì làm, nhưng tôi cấm một đều là không được ám hại tôi, làm cho tôi suy sụp, nghe không?

Bà Đăng-lát nghe nói tên Vinh-pho tự nhiên mặt xanh lét và vùng đứng dậy bước lại gần Đăng-lát như muốn thử ông có biết được điều gì quan hệ không.

Đứng sững một hồi rồi bà nói:

— Vinh-pho! nghĩa là gì? ông muốn nói gì?

— Nghĩa là đời chồng trước của bà, ông Nạt-gon, không phải nhà triết học, cũng không phải nhà ngân hàng, hay là vừa là nhà triết học, vừa là nhà ngân hàng, mà vì xét không ăn thua gì được với một viên thẩm phán nên đành chịu chết buồn, chết tức, sau khi cách biệt bà nó trong chín tháng, mà bà nó có thai được sáu tháng. Tôi biết tôi có hơi độc ác một phần, nhưng tôi phải độc ác như vậy mới được. Tại sao ông ấy dáng lẽ giết người ta lại để cho người ta giết mình? Vì ông không có tả bạc để cứu vớt. Nhưng tôi, tôi phải lo tả bạc của tôi. Đến Đờ-bờ-ray, người cộ đồng của tôi, đã làm tôi lỗ mất bảy trăm nghìn phật lăng, anh phải chịu nữa phần, như thế thì chung nhau làm ăn luôn; bằng không thì anh phải lo mà lại đi...

(Còn nữa)

INJECTION PEYRARD

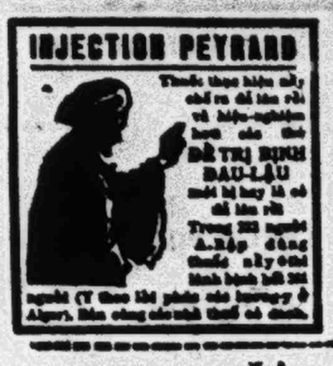

Thuốc thọc hiệu nhẩy chỉ ra đã tiêu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH BẠU-LẬU mới bị hay lâu đã chữa rồi. Trong 203 người A-Rập dùng thuốc nầy đều lành bịnh hết 201 người (Y theo lời phán của bương-y ở Alger). Bán cùng các nhà thuốc ở đâu.

Rượu - Chổi Hoa - Kỳ

Sinh-đẻ, Tê-thấp, Tớp-vỗ, Sai-gân tim-thịt, Chảy-máu đứt-tay, Cảm-hàn cảm-thử, Sổ-mũi hắt-hơi, Đau-xương đau-mình, sáng dậy đau lưng theo điều kiến hiệu.

Muốn mua hỏi ở các nhà Đại-lý bán thuốc PHÒNG TÍCH «CON CHIM».

Lần thứ nhứt

Y-HỌC ĐÔNG-DƯƠNG

Làm chấn động nước Pháp, đây là bức thơ ở Marseille gởi máy bay về khen thuốc Sưu-Độc-Bá-Ứng Hoàn hiệu Ông-Tiên, nên người mắc bệnh phong-tình, chẳng luận nặng nhẹ mà chưa dùng đến thuốc này, chúng tôi dám quả quyết rằng chưa chấm dứt tuyệt nọc.

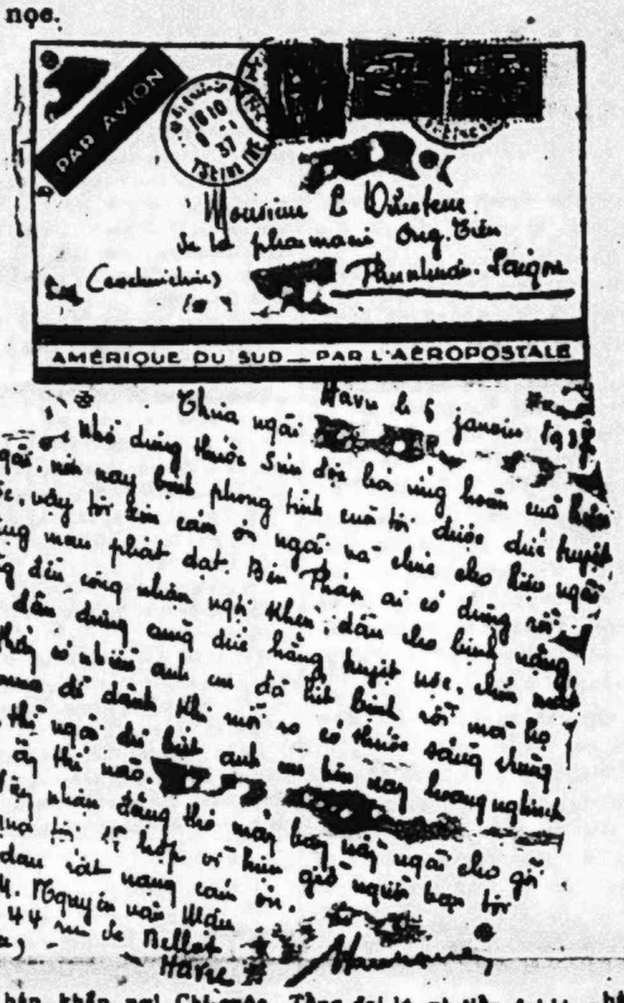

Có bán khắp nơi Chi-cuộc, Tổng-đại-lý và tiểu-đại-lý nhà thuốc Ông-Tiên.

CHI - CUỘC TRUNG - KỲ

VINH	TOURANE	QUẢNG-NGÃI	QUI NHƠN
59, Rue Maréchal Foch	Rue de Verdun	Rue de Cửa-Tây	Rue Gia-long

TỔNG-ĐẠI-LÝ

HUẾ	NHA-TRANG	PHAN-RANG
Vĩnh-Tường	Vương - gia - Bật	Tứ-Sơn
PHAN-RÍ	PHAN-THIẾT	PAKSÉ
Trúc-Viên	Nguyễn - văn - Phát	Lê-khắc-Nhơn

TIỂU-ĐẠI-LÝ

Phanthiết : Lê nam Hưng, Huỳnh Ngộn ; *Chợ-Lớn* : Nguyễn tấn Hựu ; *Phanri* ; Trương trọng Hy, Hiệp Bửu, Hồng Ngọc, Nguyễn Vệ, Trương Phát, Tân Thành. *Sôngloncong* : Phạm trung Chánh ; *Cam* : Nguyễn viết Hoàng ; *Tourcham* : Nguyễn văn Thới ; *Phanrang* : Đỗ Quang ; *Bangkok* : Cộ Ba ; *Minh-hóa* : Quang minh Hòa ; *Banmêthuột* : Nguyễn văn Chương ; *Van-Gia* : Vĩnh Thái ; *Phu-khe* : Đội Châu ; *Tuy-hòa* : Nguyễn xuân Thiều, Hậu Sanh Dược Phòng, Võ thị Trang, Đỗ Long (Cang Sơn), Nguyễn Khôi (Tân An), Huỳnh Sỹ (Thạch Thanh) ; *Pupan* : Hiệp-Thành ; *Song cầu* : Nguyễn-hữu-Tín ; *Lo-Hai* : Phạm-hữu-Lễ ; *Phu-Phong* : Vạn Phát Thành, Huỳnh-Chính ; *Sông-Pha* : Nguyễn-Hòa ; *An-Khê* : Bùi thế Viên ; *Pleiku* : Nguyễn đức Sá ; *Bồn Hồ* : Nguyễn Đăng ; *Thanh-Bình* : Nguyễn Thế ; *Kontum* : Nguyễn năng Đức ; *Bình-định* : Nguyễn Liêu ; *Gép-Đa* : Lê văn Cang ; *Phú-Mỹ* : Nguyễn Tấn ; *Sông-cầu* : Nam Thanh ; *Tam-quan* : Huỳnh văn Trân ; Liên Thông ; *Sông-Phố* : Nguyễn Thứ ; *Tra-Cau* : Nguyễn Truyền ; *Mo-Đức* : Nguyễn Trân ; *Song-Ve* : Đăng An ; *Tha-Lê* : Tuyên Hiệp ; *Chợ-Mới* : Mỹ Lợi ; *Ba-giá* : Tân Hưng ; *Dong-Ke* : Chế ngọc Liên ; *Trà-Bong* . Hào Anh ; Châu-Ổ ; Truyền Phát, Nguyễn Hiền ; *Tri-Bình* : Châu Minh Bá, Trần hòa Thành ; *Diem-Phố* : Trần cửu Châu ; *Tam-kỳ* : Nguyễn Thế dũ Lam ; *Cho-Dinc* : Nguyễn thanh Tích ; *Ha-Nha* : Cẩm Bình ; *Việt-An* : Chấn Tường ; *Tra-Kieu* : Thân đức Điền ; *Kỳ-Lam* : Nghĩa Hiệp ; *Faifoo* : Sinh huy Đường ; *Tourane* : Phan ngọc Long, Trần ngọc Thanh ; *Cầu-Hai* : Võ hữu Sang, *Hué* (*An-Cựu*) : Đặng xuân Thụy ; *Mỹ Xuyên* : Nguyễn Minh Thông ; *Mỹ-Chánh* : Hồng đức Quang ; *Quảng-trị* : Thạnp-Hoại ; *Đồng-hới* : Nguyễn huy Khuận ; *Thanh-hóa* : Ái-Lang ; *Khe-Sanh* : Nam Thao ; *Muong-Phong* : Nguyễn văn Nguyên ; *Savannakhet* : Nguyễn văn Cân ; *Strungtrang* : Lư văn Tân ; *Tankhek* : Đào Tiến ; *Vientian* : Đào Trí, Phan thị Lộc.

Hơi người bị bệnh hen, nên thở cho dễ chịu!

Thật không gì khó chịu bằng sự khó thở ! Lúc đi, lúc chèo thang gác, hễ khó thở thì ho sù sụ ngày, khọc nhổ luôn, chả làm sao cho người được.

Biết bao nhiêu người có bệnh hen, bệnh ho ra đờm, đêm về khói đau đớn khổ sở, nếu chịu khó uống thuốc «Sirop des Vosges Cazé» Thuốc kỳ dị chữa khỏi rất nhiều người, có nhiều thơ cám ơn làm chứng.

Hơi người bị bệnh hen, bệnh ho ra đờm, trông người ta đi lại nhẹ nhàng mà không trơn so được như vậy sao ?

Nên các người muốn được như mọi người, nếu muốn biết đủ các sự vui sướng ở trên đời, nếu muốn sống thì nên theo lời khuyên của chúng tôi : uống thuốc ngọt Vosges Cazé.

Sự đau đớn sẽ thông hết ngay, thở được nhẹ nhàng dễ chịu, vì thuốc ngọt Vosges Cazé không thể nào không chữa khỏi bệnh ho sổ mũi, bệnh hen tức hực, nghe như gió thổi trong ngực và ho cả ngày.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu CAZÉ, Paris, 60 bis, Avenue de Châtillon, Paris

Dĩa hát VICTOR

Phụng - Hào 1937

Mlles Phùng-Há, Tư-Sang. M.M. Năm-Châu, Tư-Ût ca nhiều bản mới đặc sắc. Dĩa hát bộ Saigon TÂN-THÀNH-BAN danh tiếng nhất ở Nam-kỳ. Hướng-dẫn, hát Cao-Miên, đờn ngũ âm.

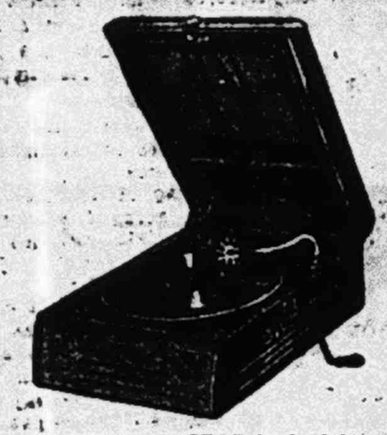

Đại-lý dĩa VICTOR, máy hát DOUGLUS và máy VICTROLA

RCA

LÊ-VĂN-TÀI

82 -.- rue G. Guynemer -.- 82

SAIGON

Các Ngài nên DÙNG

những RƯỢU HẢO-HẠNG

làm ở bên PHÁP

Rượu vang hảo-hạng *BORDEAUX* trắng và đỏ

Rượu vang tốt *BOURGOGNE* «Chauvenet»

Rượu bọt *MOUSSEUX* comte de *VILLIERS*

Rượu sâm-banh *CHAMPAGNES CHARLES HEIDSIECK* ou *LOUIS D'ARZELLES*

BÁN Ở HIỆU

POINSARD & VEYRET

HAIPHONG — HANOI

và các hàng tạp-hóa to.

Représentant pour l'Annam

Trần-Cương — *Rue Verdun* -.- TOURANE

MỘT VIỆC ĐÁNG MỪNG

Hòa-bình le 2 Juillet 1937

Monsieur TRẦN-ĐẮC-SỬ — HANOI

Thưa Ngài, chúng tôi gặp được thuốc bỏ A-phiện của Ngài trong chân tôi nhiều người bỏ được, có người hút nặng 2, 30 năm cũng bỏ được, khi bỏ người rất mạnh khỏe đi làm như thường, ơn ấy không bút nào chúng tôi tả xiết, nay nhờ ngài gởi cho vài chục ve hạng ba 2$00, để tôi cho những người làm việc dưới tôi bỏ hút, vì hiện nay hút thuốc phiện nhiều sự khó khăn lắm.

BẠCH-VĂN-HOÀNG Tri châu HÒA-BÌNH *kính thư*

Thuốc nầy dưới quyền kiểm soát tòa thí nghiệm Đông-dương và duyệt tòa án số 47 không ai được làm giả, thuốc có 5 hạng, nặng nhẹ khác nhau VĂN MINH GIỚI YÊN HOÀN, hạng nhất 5$00, hạng nhì 3$00 hạng ba 2$00, hạng tư 0$50 mỗi ve, muốn thêm sức khỏe khi bỏ hút dùng thêm thuốc sâm nhung sung bổ hoàn 2$00 mỗi ve, nếp 2 tuần lễ nó lọc hết máu cũ sinh máu mới, da thịt hồng hào không ai biết mình hút thuốc phiện, đã bì Pharmacie Tam-Tỉnh, M. TRẦN-ĐẮC-SỬ phố số điện 73 HANOI.

Có bán ở các đại-lý M. Văn Tân phố Doumer 37 Haiphòng, Lê Nam Hưng à Phanthiết, Mme. Võ thị Trang à Tuyhòa, M. Trần Cảnh à Quảng-ngãi (annam), M. Lê văn Nhuận rue Thị nghè 27 à Giađịnh, M. Ngô văn Thọ à Cámđn, M. Vinh hiệp Phát à Longxuyên (cochinchine), M. Nguyễn văn Bằng à Paksé. M. Đào Tiến Thakhek, Phạm thị Lộc à Vientiane (Laos). M. Huỳnh Trỵ 15 cochier, Nguyễn văn Quế 61 rue prairie à Phnompenh, cần mỗi tỉnh một nhà đại-lý.

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT—SÁT-TRÙNG

Bổ-dương thêm-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khỏi-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là cái được vô-trùng LẬU và GIANG-MAI, nó cắn chẳng cắt, lở, ghẻ — Giả say gần rã ít ăn, mạnh mẽ — Đàn bà có mang đang an-thai — Ở nơi đông chẳng đã đa, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai $00 — Nửa tá $50

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ : Bính - tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khí sư phát ; đau lưng, mỏi cổ, mỏi hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng rát, miệng khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi tiền miễn, chiêm-bao mộng-mị vẩn vơ.... Bổ nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve $00 — Nửa tá $50

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người những hữu thơ minh-tự đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan nhơn ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO HUYẾT sau khi nghi đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« . . . . Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của người một thứ cây qui, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bổ khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích định đoạn nghị chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN « . . . . Thuốc nầy không có chất độc, tính chế toàn nguyên liệu « rất qui như SÂM một cây v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA!...

MUỐN: TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XÀNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

S H E L L

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Trong mùa viêm nhiệt, muốn tránh khỏi các chứng bịnh vặt, nên có sẵn trong mình một ve dầu Đại-Quang

là

DẦU ĐẠI - QUANG

Mùi thơm dịu, không nồng gắt, rẻ tiền, công hiệu rất mau.

Dầu Đại-Quang hay khu phong, giải cảm, trừ tà uế, tránh khỏi các chứng bịnh thiên thời, gặp khi nhức đầu, đau bụng, ngạt mũi, chóng mặt, cảm mạo sương hàn, trúng phong, trúng thử, sốt, rét, hoặc say rượu, say sóng, xoa dầu nầy liền kiến hiệu ngay, có sẵn ve dầu Đại-Quang trong mình thì khỏi lo tật bịnh chi hết.

Ve lớn giá bán 0$20 — Ve nhỏ giá 10$10. Khắp các nơi trong cõi Đông-Pháp đều có đại-lý.

ĐẠI - QUANG - DƯỢC - PHÒNG

Tổng-cục tại CHOLON — Phân cục tại HANOI, 29, Phố Hàng-Ngang

Tiểu thuyết «Sư Đầu Quái Hiệp» đã ra số 6 để biếu không. xin Qui-Khách nhớ đón xem

Imprimerie TIẾNG-DÂN — HUẾ.

Le Gérant : HUỲNH - THÚC - KHÁNG